

Uddannelsesprogram

Introduktionsuddannelse

i Oto-rhino-laryngologi

Øre-næse-halskirurgisk afdeling,

Hospitalsenheden Vest, Regionshospitalet Holstebro

2015 (Målbeskrivelsen)

Godkendt den 04.09.2020 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for Oto-rhino-laryngologien, opnås i det daglige arbejde på Øre-næse-hals-kirurgisk afdeling, Hospitalsenheden Vest, Holstebro. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet beskriver, hvilke kompetencer der forventes opnået, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([Link til aktuelle målbeskrivelse, SST](#)).

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

RMUK: (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration)

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

AMU: Almenmedicinsk uddannelseskoordinator

DYNAMU: Den yngre almenmedicinske uddannelseskoordinator

Indholdsfortegnelse

| | |
|---|----|
| Indledning | 2 |
| Forkortelser..... | 2 |
| Indholdsfortegnelse | 3 |
| Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning..... | 5 |
| 1. Ansættelse | 6 |
| 1.1 Præsentation af afdelingen..... | 6 |
| 1.1.1 Introduktion til afdelingen..... | 6 |
| 1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis..... | 6 |
| 1.1.3 Uddannelsesvejledning | 6 |
| 1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse..... | 6 |
| 1.2 Uddannelsesplanlægning..... | 6 |
| 1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner | 7 |
| Ambulatoriefunktionen | 7 |
| Stuegangsfunktionen | 7 |
| Operationsgangen | 7 |
| Udefunktion (funktion på andre afdelinger) | 7 |
| Vagtfunktion..... | 7 |
| 1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse..... | 7 |
| Specialets obligatoriske kompetencer – Introduktionsuddannelsen | 8 |
| PROFESSIONEL..... | 13 |
| 1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse | 14 |
| 1.4.1 Undervisning..... | 14 |
| 1.4.2 Kursusdeltagelse | 15 |
| 1.5 Forskning og udvikling..... | 15 |
| 1.6 Anbefalet litteratur/ teoretisk viden | 15 |
| 2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse | 17 |
| 2.1 Inspektorrapporter | 17 |
| 2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg..... | 17 |
| 3. Nyttige kontakter | 18 |
| 4. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse | 19 |

| | |
|--|----|
| 4.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler | 21 |
| 4.2 Generelt om godkendelse af kompetencer | 21 |
| 4.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet | 22 |

Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning

| |
|--|
| Ansættelse Introduktionsstilling |
| Ansættelsessted Øre-næse-halskirurgisk afdeling, Hospitalsenheden Vest, Regionshospitalet Holstebro |
| Varighed (mdr.) 12 |

1. Ansættelse

1.1 Præsentation af afdelingen

Øre-næse-hals afdelingen varetager basis- og udvalgte regionsfunktioner indenfor specialet. Informationer om afdelingens behandlingstilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af afdelingens hjemmeside ([link](#)) og er beskrevet i Den Generelle introduktionsbeskrivelse.

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet et introduktionsprogram, som du følger de første ca. 10 dage. Der tilsendes informationsmateriale og –program senest 3 uger før start på afdelingen.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" (afsnit 4) er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet.

På vores afdeling adskiller organiseringen sig ved at der er 2 UAO'er, som varetager funktionen.

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Afdelingen anvender en supervisorfunktion, som dagligt oppebæres af en speciallæge eller 1.res. læge. Denne står til rådighed for konfereringer af kliniske problemstillinger, kompetenceevaluering (diverse skemaer) og hjælp til operative indgreb. Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler med hovedvejleder sker i RMUK (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration). Via dette system foregår godkendelsesproceduren for de individuelle uddannelsesplaner og kompetenceevalueringer elektronisk. Se i øvrigt afsnit 4.1. Introduktionssamtale med hovedvejleder planlægges af afdelingen og afholdes indenfor de første 2 uger efter start på afdelingen.

1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Det daglige kliniske arbejde vil bestå af indføring og deltagelse i afdelingens basale funktioner. Den kliniske (bedside) undervisning vil foregå hovedsageligt i dagarbejdstiden, men også i vagttiden, hvor de fleste akutte patienter bliver indlagt. I dagarbejdstiden vil den uddannelsessøgende læge aktivt deltage i øre-næse-hals-anamneseoptagelse og klinisk undersøgelse i forbindelse med forundersøgelse/journalskrivning. Introlægen vil også deltage i og selvstændigt udføre klinisk kontrol af opererede patienter, gå stuegang samt blive introduceret i og udføre en række almindeligt forekommende diagnostiske og terapeutiske procedurer. Selve arbejdstilrettelæggelsen er vedtaget i fællesskab af afdelingens fastansatte speciallæger. Afdelingen har et program for arbejdstilrettelæggelsen, hvori reservelægen er indpasset. Hver morgen afholdes røntgenkonference og lægekonference med deltagelse af sygeplejersker fra sengeafdelingen og operationsgangen, hvor den foregående vagt gennemgås og det videre arbejde planlægges.

Arbejdstilrettelæggelse er desuden nærmere beskrevet i den tilsendte "Generel introduktionsbeskrivelse for Uddannelseslæger"

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

En forudsætning for god uddannelse er selvstudie, dvs. som minimum læsning af Lærebog i Øre-næse-halssygdomme og Hoved-Hals kirurgi, ved Therese Ovesen og Christian von Buchwald. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet. Uddannelseslægen vil herefter varetage ambulatorie-funktioner med mulighed for at tilkalde supervisor lægen. Supervisor-lægen vil supervisere ifm udredninger og behandlinger, og supervisor-lægen vil forestå kompetenceevaluering.

Stuegangsfunktionen

De indlagte patienterne, som skal vurderes i forbindelse med stuegang, gennemgås i plenum ved morgenkonferencen. Der vurderes den kliniske tilstand og lægges en videre behandlingsplan. Supervisor vil også være til rådighed for stuegangsfunktionen og her dels være behjælpelig med løsning af kliniske problemstillinger, dels kunne foretage supervision af arbejdet til kompetenceevaluering. Ved patienter indlagt på Intensiv superviseres stuegangsgående uddannelseslæge altid af supervisor eller anden speciallæge.

Operationsgangen

Oplæring og kompetencevurdering på operationsgangen sker ved at uddannelseslægen opererer sammen med mere erfarne kollega. I starten udføres indgrebet af den erfarne kollega med forklaring til uddannelseslægen. Uddannelseslægen overtager dele eller hele operationen efter behørig oplæring og kompetencevurderes (ved speciallæge), når uddannelseslægen er klar til dette. Herefter forventes uddannelseslægen at kunne gennemføre indgrebet selvstændigt. Der anvendes kittellommebog (kan findes her: [Kittellommebog](#)) og OSAS til dokumentation af kompetenceniveau.

Udefunktion (funktion på andre afdelinger)

Uddannelseslægen vil i starten deltage i afdelingens udefunktioner som f.eks. tilsyn på Intensivafsnittet sammen med mere erfarne kollega. Efterhånden overtager uddannelseslægen dele eller hele udefunktionen dog altid med mulighed for at tilkalde mere erfarne læge hhv. supervisor. Kompetencevurdering gennemføres af speciallæge.

Vagtfunktion

Der er en 10 skiftet vagt fra bolig med 30 minutters tilkald. Vagtfunktionen er opdelt i forvagt, som oppebæres af uddannelseslæger og et bagvagtslag, som oppebæres af speciallæger (afdelingslæger og overlæger). I det omfang det er muligt, fritages introduktionslæger fra vagtforpligtelsen i de første 2 måneder. Herefter planlægges vagtfunktion med mindre andet er aftalt..

Vagtdøgnet starter med en normal dagarbejdsdag, hvorefter man fortsætter i vagt uden for tjenestestedet til næste dag.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

For at få et overblik over kompetencerne er disse angivet i tabellen / figuren nedenfor.

Specialets obligatoriske kompetencer – Introduktionsuddannelsen

| | Kompetence | Konkretisering af kompetence | Kompetence-vurderingsmetode(-r) obligatorisk(-e) | Forventet godkendelse og arbejdsfunktion |
|----|--|---|---|--|
| 11 | <p>ØNH specifik journaloptagelse: Optage specialespecifik anamnese og objektiv undersøgelse af øre-næse-halspatienter herunder udføre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otomikroskopi • Anterior rhinoskopi efter detumescering • Indirekte laryngoskopi • Fiberlaryngoskopi • Palpation af hals, kendskab til halsens levels • Ordinere relevante parakliniske undersøgelser | <p>Initial diagnose af almene tilstande</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facialisparsese • Spytkirtel-patologi • Høshed • Benigne tumorer på hals • Allergisk og non-allergisk kronisk rhinitis • Akut sinusitis • Struma • Globulus | <p>Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog.</p> <hr/> <p>Gennemgang af case ved hovedvejleder</p> | Amb, vagtfunk. 0-3 mdr. |
| 12 | <p>Den akutte Øre-næse og halspatient</p> <p>Modtage, vurdere og starte behandling af akutte patienter med truede luftveje, samt livstruende blødning, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Have kendskab til nødtracheotomi og kunne foretage dette på fantom •Kunne foretage tracheotomi under supervision (kompetenceniveau C) •Relevant ordination af medicin ved infektion og ødem •Hæmostase <p>Indenfor disse patientkategorier kunne: varetage relevant akut visitation, informere patienten om undersøgelser, diagnose, behandling og sikre patientens accept</p> | <p>Herunder initial håndtering af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremmedlegemer og ætsning i luftveje, oesophagus • Ansigts- og halstraumer • Tumor i luftveje • Akut epiglottitis • Parapharyngeal absces • Blødning efter tonsillektomi • Angioneurotisk ødem i mundhule, svælg og strube • Bilateral recurrensparsese | <p>Kompetencedokumentation for tracheotomi i kittellommebog.</p> <p>Færdighedstræning i akutte luftveje på fantom.</p> <hr/> <p>Gennemgang af case ved hovedvejleder</p> <p>Workshop i kirurgisk nødtracheotomi</p> | Amb, vagtfunktion. 0-9 mdr. |
| 13 | <p>Optage anamnese, udrede, undersøge og behandle epistaxis (D)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ætse og elkoagulere • Anlægge adekvat tamponade | <p>Modtage og behandle Epistaxis patienter (D) Vurdere epistaxis patienter med koagulationsforstyrrelser</p> | <p>Kompetencedokumentation for tamponadeanlæggelse i kittellommebog.</p> <hr/> <p>Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog.</p> | Amb, vagtfunk. 0-3 mdr. |
| 14 | <p>Optage anamnese, undersøge og behandle patienter med fremmedlegeme, herunder anvende relevant instrumentering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cerumenslyng (D) • Øreskylning (D) • Zaufals hage (D) • Øresug (D) • Bronkoskopi (B) • Oesofagoskopi (B) | <ul style="list-style-type: none"> • Fremmedlegemer i cavum nasi og øregang • Obturerende cerumen • Fremmedlegeme i bronkier og oesophagus | <p>Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog.</p> <p>Kompetencedokumentation for endoskopi i kittellommebog.</p> | Amb., vagtfunk. 0-6 mdr. |

| | Kompetence | Konkretisering af kompetence | Kompetence-vurderingsmetode(-r) obligatorisk(-e) | Forventet godkendelse og arbejdsfunktion |
|----|--|--|---|--|
| 15 | <p>Optage anamnese, undersøge og behandle ukomplicerede infektiøse tilstande, inflammatoriske og traumatiske lidelser i øregang, trommehinde og mellemøre (D):</p> <ul style="list-style-type: none"> Anvende stemmegaffel og tolke Rinne og Weber Rubricere hørenedsættelse som konduktiv, perceptiv eller en blanding Otomikroskopi og oprensning, samt kende til paracentese og tubulation (B) Anvende relevant topisk og systemisk antibiotika | <p>Varetage tilstande som:</p> <ul style="list-style-type: none"> Akut og sekretorisk otitis media Ekstern otit Perforatio membrana tympani | <p>Gennemgang af case ved hovedvejleder</p> <hr/> <p>Kompetencedokumentation for tubulation i kittellommebog.</p> <p>Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog.</p> | <p>Ab., vagtfunk., stuegang 0-6</p> |
| 16 | <p>Optage anamnese, undersøge og behandle akutte og kroniske infektioner i pharynx herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tonsillektomi (D) Udtømning af peritonsillær absces (D) Adenotomi (D) | <ul style="list-style-type: none"> Peritonsillær absces Hypertrophia tonsillarum Vegetationes adenoides | <p>Gennemgang af case ved hovedvejleder</p> <hr/> <p>Kompetencedokumentation for incision af peritonsillær absces, tonsillektomi og adenotomi i kittellommebog, herunder fremlæggelse af udfyldt OSATS for tonsillektomi.</p> | <p>OP, amb. 0-3 mdr</p> |
| 17 | <p>I samarbejde med seniorlæge udrede, informere og undersøge patienter med mistanke om hoved-hals cancer herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Starte og regulere smerte- og anti-emetisk behandling Vurdere ernæringstilstand | | <p>Struktureret vejledersamtale</p> <p>Teoretisk gennemgang, selvstudium</p> | <p>Amb., stuegang 6-12 mdr.</p> |
| 18 | <p>Kunne betjene ultralydsscanner og identificere normal anatomi (C).</p> <p>Have kendskab til UL vejledt finnålsaspiration fra lymfeknude på hals.</p> | <p>UL skanning af patient med knude på halsen.</p> <p>Kun skanninger superviseret af erfaren kollega bør tillægges diagnostisk betydning.</p> | <p>Kompetencedokumentation for UL-skanning af hals i kittellommebog.</p> <hr/> <p>1-dags kursus i Basal UL</p> | <p>Amb., stuegang 3-9 mdr.</p> |
| 19 | <p>Optage anamnese og undersøge patienter med traumer i øre-næse-halsområdet herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Foretage relevant palpation af ansigtsskelet Beskrive deformitet af ydre næse og septum Reponere simple næsefrakturer (C) | <ul style="list-style-type: none"> Diagnosticere og behandle næsefraktur Diagnosticere zygoma-, maxil-, mandibel- og | <p>Kompetencedokumentation for reponering af fractura nasi i kittellommebog.</p> <hr/> <p>Gennemgang af case ved hovedvejleder</p> | <p>Amb. 0-3 mdr.</p> |

| | Kompetence | Konkretisering af kompetence | Kompetence-vurderingsmetode(-r) obligatorisk(-e) | Forventet godkendelse og arbejdsfunktion |
|------------|---|---|--|---|
| | <ul style="list-style-type: none"> • Foretage suturering af simple traumatiske sår • Diagnosticere frakturer på røntgen og CT-scanninger | tandfraktur | | |
| 110 | Beherske basale kirurgiske teknikker Herunder <ul style="list-style-type: none"> • Foretage incision og suturering i hoved/hals området • Foretage simpel hæmostase • Hensigtsmæssigt vælge ligatur-, sutur- og materiale ved operationer • Kendskab til valg af mono- og bipolar elkoagulation og kontraindikationer til disse. | | Kompetencedokumentation for incision/suturering i kittellommebog. Superviseret klinisk arbejde. | OP 6-12 mdr. |
| 111 | Håndtering af patienter med akut opstået svimmelhed. <ul style="list-style-type: none"> • Skelne imellem central og perifer type • Kende indikationer for akut neurologisk tilsyn/MR-C • Otoneurologisk u.s. • Head Impulse Test • Beskrive nystagmus (spontan, blikretning og headshake) • Dix-Hallpike/Epley • Romberg's test • Cover test/skew deviation | <ul style="list-style-type: none"> • Neuritis vestibularis • BPPV | Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog. | Amb., vagtfunk. 3-9 mdr. |
| 112 | Facialis parese Håndtering af patienter med facialisparese, herunder <ul style="list-style-type: none"> • Skelne imellem central og perifer type • Gradere iht House-Brackmann skala • Tolke stapedius reflekser | <ul style="list-style-type: none"> • Bells parese • Ramsay-Hunt syndrom | Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog. | Amb. 0-6 mdr. |

SUNDHEDSFREMMER

| Kompetencer | | | Kompetence-vurderingsmetode(-r) obligatorisk(-e) | Godkendes ciorka måned |
|-------------|--|---|---|----------------------------|
| Nr | Kompetence | Konkretisering af kompetence | | |
| 113 | Inddrage forebyggelse i patientkontakten når dette skønnes relevant. | <ul style="list-style-type: none">• Tobaks- og alkoholisbrug• Adipositas | Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog. | Amb., stuegang 4-6 mdr. |

LEDER/ADMINISTRATOR/ORGANISATOR

| Kompetencer | | | Kompetence-vurderingsmetode(-r) obligatorisk(-e) | Forventet godkendelse |
|-------------|--|---|---|--------------------------|
| Nr | Kompetence | Konkretisering af kompetence | | |
| 114 | Inddrage ledelse i den daglige kliniske virksomhed | <ul style="list-style-type: none">• tilrettelægge, prioritere og uddelegere arbejdsopgaver i dag- og vagtarbejde• bevare overblikket og involvere kolleger, når dette er nødvendigt og relevant• påtage sig lederrollen i de relevante kliniske situationer | Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog. | Amb., OP 10-12 mdr. |

KOMMUNIKATOR

| Kompetencer | | | Kompetencevurderings-metode(-r) obligatorisk(-e) | Forventet godkendelse |
|-------------|----------------------|--|---|-----------------------------------|
| Nr. | Kompetence | Konkretisering af kompetence | | |
| 115 | Kommunikation | <p>I kommunikationen</p> <ul style="list-style-type: none">• udvise respekt og skabe tillid• udvise indlevelsesevne (se, lytte til og forstå)• tilpasse sprog til målgruppe og situation• anvende sikker kommunikation (closed loops og fx ISBAR)) <p>Kunne fremlægge lægefaglige problemstillinger klart og tydeligt i forbindelse med konferencer, teammøder samt i dialogen med samarbejdspartnere</p> <p>Kunne formidle et skriftligt budskab (journal, epikriser mm), så det fremstår forståeligt og herunder kunne dokumentere i henhold til gældende krav om journalføring</p> | <p>Kompetencevurderingen udgøres af struktureret vejledersamtaler baseret på 360 grades evaluering samt refleksion over gennemført Mini-CEX</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> | Amb., OP, stuegang 7-9 mdr. |

SAMARBEJDER

| Kompetencer | | | Kompetence-vurderingsmetode(-r) obligatorisk(-e) | Forventet godkendelse |
|-------------|--------------------------------|---|--|--------------------------|
| Nr | Kompetence | Konkretisering af kompetence | | |
| 116 | Samarbejde (teamsamarbejde) | Deltage i og gennemføre samarbejde med kolleger og andre samarbejdspartnere i den kliniske situation. Skabe tillid til samarbejdspartnere og respektere deres faglighed. Kunne give, modtage og anvende feedback konstruktivt i forhold til samarbejdspartnere/kolleger | Godkendt kursus i Vejledning eller Pædagogik Kompetencevurderingen udgøres af struktureret vejledersamtaler baseret på 360 grades feedback samt refleksion over gennemført Mini-CEX | Amb. 7-9 mdr |

AKADEMIKER/FORSKER OG UNDERVISER

| Kompetencer | | | Kompetence-vurderingsmetode(-r) obligatorisk(-e) | Forventet godkendelse |
|-------------|--|--|---|--------------------------------------|
| Nr | Kompetence | Konkretisering af kompetence | | |
| 117 | Foretage litteratursøgning | Udfærdige en protokol baseret på en litteratursøgning | Gennemgang af protokol ved vejleder/professor | Selvstudium 6-12 mdr. |
| 118 | Formidle et videnskabeligt budskab til kolleger og andet personale | Fremlægge et videnskabeligt budskab i et akademisk forum | Fremlægge e i afdelingens undervisning | Undervisning/konferencer 6-9 mdr. |
| 119 | Ansvar for egen læring | Fastholde og udvikle egne faglige kompetencer, herunder tage ansvar for egen læring/uddannelse | Indgår som element i struktureret vejledersamtaler | Vejledersamtaler 6-12 mdr. |

PROFESSIONEL

| Kompetencer | | | Kompetence-vurderingsmetode(-r) obligatorisk(-e) | Forventet godkendelse |
|--------------------|---|---|--|---------------------------------------|
| Nr | Kompetence | Konkretisering af kompetence | | |
| I 20 | Etablere, fastholde og afslutte en lægefaglig relation til patienter og pårørende Udvide lægefaglig personlig og interpersonel adfærd Foretage en etisk analyse og handle på vurderingen. | | Kompetencevurderingen udgøres af struktureret vejledersamtaler baseret på 360 grades feedback samt refleksion over gennemført Mini-CEX Superviseret klinisk arbejde | AMB, OP, Stuegang 3-12 mdr. |

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

| | Indhold | Hypighed | Deltagere | Læring |
|----------------------------|---|--|------------|--|
| Fælles morgenkonference | Rapport fra vagtholdet Fordeling af arbejdsopgaver | Alle hverdage | Alle læger | Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar (PAL) Rapportering af patientforløb Planlægning af stuegangsarbejde |
| Onsdags morgenundervisning | Undervisning ved bl.a. uddannelseslæger | 2., 3. og 4. onsdag i måneden | Alle læger | Faglig viden i udvalgte emner. Videreformidling |
| Journal club | Fremlæggelse af 2-3 artikler | En onsdag månedligt | Alle læger | Videnskabelig forståelse |
| Yngre lægemøder | Iht dagsorden | 1. onsdag i måneden | YL | Organisatorisk viden |
| 3-timers møde | Iht koncept | 1 gang årligt i efteråret, datasat af hospitalet | YL | Ansvar for udvikling af egen uddannelse |

1.4.1 Undervisning

Hver onsdag er der intern undervisning i konferencelokalet. Uddannelseslæger vil få tildelt undervisningsopgaver, f.eks. fremlægge små eller store projekter, udvalgte faglige emner, patientcases, utilsigtede hændelser o.l.

Uddannelseslægen deltager i oplæring af yngre kolleger og andre sundhedsprofessionelle i afdelingen. Alle læger, der har været på kursus / deltaget i konferencer skal fremlægge hovedpointer fra kurset/konferencen ved morgenkonference hhv. ved morgenundervisningen.

Opgaven udarbejdet i forbindelse med SOL-kurset fremlægges på afdelingen ved morgenkonference eller ved morgenundervisningen

1.4.2 Kursusdeltagelse

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i det obligatoriske generelle kursus Vejledning (se herunder).

| Kurstitel | Placering | Varighed | Tilmelding |
|--|--|-----------------------|---|
| Vejledning | 2 halvår | 2 + 1 dag (eksternat) | Egen tilmelding, læs mere her: http://www.videreuddannelsen-nord.dk/introduktionsuddannelse/obligatoriske-kurser-introduktionsuddannelsen/ |
| Basiskurser i - Ultralydskanning - Otoneurologi - Endoskopier | Fordelt på året på forskellige datoer. | 1 dag | Ved direkte kontakt til udbyderen i Holstebro, Aarhus og Aalborg |

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge) om kursets placering tidligst muligt. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig .

Vær opmærksom på at der kan være lang venteliste til nogle kurser, hvorfor tilmelding bør ske hurtigst muligt

Kongresser – hvis relevant for denne del af uddannelsesforløbet

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles imødekomende af den ledende overlæge.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet (se under undervisning).

1.5 Forskning og udvikling

Til afdeling er der knyttet et klinisk professorat, som giver rig mulighed for at involvere sig i forskning. Afdelingen har to specielle udviklingsområder:

- Flavourklinik – Ambulatoriet for smags- og lugtdeficit med tilknyttet forskningsenhed
- Svimmelhedslaboratoriet – ligeledes med tilknyttet forskningsenhed.

1.6 Anbefalet litteratur/ teoretisk viden

Den anbefalede basislitteratur er fagets lærebog: Lærebog i Øre-næse-halssygdomme og Hoved-Hals kirurgi, ved Therese Ovesen og Christian von Buchwald.

Til udvidet fordybelse kan anbefales:

European Manual of Medicine – Otorhinolaryngology, Head & Neck Surgery, Anniko M et al., Springer

Den uddannelsessøgende læge har endvidere adgang til en række internationale fagbøger indenfor specialets forskellige ekspertområder samt en række internationale tidsskrifter. Ovenstående materiale forefindes i afdelingen.

Den uddannelsessøgende læge har således mulighed for at udvide sin teoretiske viden indenfor specialet ved selvstudium samt ved deltagelse i afdelingens daglige konferencer, hvor konkrete

problemstillinger vedrørende de indlagte patienter bliver gennemgået.
Der afholdes sædvanligvis et aftenmøde årligt for afdelingens læger og de speciallæger, der visiterer patienter til afdelingen.
Alle uddannelsessøgende læger deltager i obligatoriske ugentlige vidensquiz, som udfyldes online.

2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.evaluer.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens [hjemmeside](#).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.evaluer.dk, som den yngre læge kan tilgå fra den elektroniske logbog.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.evaluer.dk. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkelteevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointeevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

2.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² <https://www.sst.dk/da/opgaver/sundhedsvaesen/uddannelse/laeger/inspektorordning>

3. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger:

Frank Mirz framir@rm.dk

Ditte Thorsen Hermansen dither@rm.dk

Der henvises til hjemmesiden <http://www.vest.rm.dk/afdelinger/ore-nase-halsafdelingen/>

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse:

Jens-Jacob Mølby Henriksen jens-jacob.Moelby.Henriksen@vest.rm.dk

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside

www.dsohh.dk

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning [Karrierecoaching](#)

Karriereværket https://www.laeger.dk/sites/default/files/karrierevaerket_1.pdf

4. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

| Navn og forkortelse | Ansvar | Opgaver |
|---|---|---|
| Lægefaglig direktør | Har det overordnede ansvarlig for den lægelige videreuddannelse på hospitalet | |
| UKO - Uddannelseskoordinerende overlæge | Har ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet | På alle hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord er det i praksis den/de uddannelseskoordinerende overlæger, som varetager udvikling og drift af den lægelige videreuddannelse i samarbejde med den lægefaglige direktør, center- og afdelingsledelserne og de uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL). |
| Afdelingsledelse | Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen | Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen. |
| UAO – uddannelsesansvarlig overlæge | Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen | <p>UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder.</p> <p>UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen.</p> <p>UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer</p> |

| | | |
|--|---|---|
| | | (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne. |
| Hovedvejleder | Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet | Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for. |
| Klinisk vejleder | Alle læger i afdelingen | Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske vejledere, der er et uddannelsestrin højere end uddannelseslægen kan efter delegation fra UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering. |
| UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge | | UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen. |
| PKL – postgraduat klinisk lektor | Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen | Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen. PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer. PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit. Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbesøg – se afsnittet "Evaluering af den lægelige videreuddannelse"). |

4.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder / tutorlæge. Uddannelseslægen og hovedvejleder / tutorlægen er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Første samtale afholdes senest 14 dage efter opstart i afdelingen. Anbefalet tidspunkt fremgår af arbejdsskemaet, og aftales nærmere af vejledte og vejleder i fællesskab. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af hovedvejleder / tutorlægen/ UAO, samt uddannelseslægen. Da uddannelsesprogrammet beskriver idealforløbet for uddannelsen, er formålet med den individuelle uddannelsesplan at beskrive afvigelser fra standardforløbet. Første samtale afholdes senest 14 dage efter opstart i afdelingen. Anbefalet tidspunkt fremgår af arbejdsskemaet, og aftales nærmere af vejledte og vejleder i fællesskab.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder / tutorlæge at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler. Til brug ved samtalerne er udviklet en app "Vejledning", hvor der er samlet centrale dokumenter og vejledninger til brug under din uddannelse.

4.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestation, foregår elektronisk i www.logbog.net. Logbogen findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

De erhvervede kompetencer evalueres ved hjælp af forskellige strategier i henhold til målbeskrivelsens oversigt:

Journalaudit - En evaluering af den uddannelsessøgendes arbejdspraksis – i form af en superviseret og struktureret gennemgang af egne journaler, patientforløb, arbejdsprocedurer og lignende.

Cases - Er journaler valgt af den uddannelsessøgende, som kan danne basis for en lærings- og evalueringssamtale indenfor det pågældende aktuelle emne.

Porteføljeoptegnelser - Vurdering af porteføljeoptegnelser baseret på en samtale mellem den uddannelsessøgende og en bedømmer med udgangspunkt i den uddannelsessøgendes egne porteføljeoptegnelser.

Bedside - En vurdering baseret på observation af den uddannelsessøgendes praksis i en klinisk situation under samtidig eller direkte efterfølgende samtale med redegørelse for den uddannelsessøgendes overvejelser i forbindelse med vedkommendes handlinger og deres teoretiske baggrund.

360 graders evaluering - En struktureret og konstruktiv evaluering med feedback til den uddannelsessøgende i forhold til kompetencer inden for områderne kommunikator, samarbejder, professionel og leder/administrator. Foretages 1 gang i introstillingen og 1 gang i hvert underelement af hoveduddannelsen.

Struktureret kollegial bedømmelse (Mini-CEX) - En evaluering af den uddannelsessøgende, baseret på observation af denne i den daglige kliniske praksis, suppleret med den uddannelsessøgendes redegørelse for de teoretiske baggrunde for dennes handlinger.

OSATS (Objective Structured Assessment of Technical Skills) – En struktureret kompetencevurdering af kirurgiske færdigheder. Der benyttes OSATS/ Retznicks skema.

OSAUS (Objective Structured Assessment of Ultrasound Skills) - En struktureret kompetencevurdering af ultralydmæssige færdigheder. Der benyttes OSATS/ Retznicks skema.

Struktureret vejledersamtale - En samtale mellem den uddannelsessøgende og vejlederen, der afhandler i forvejen definerede områder, men som ikke har præg af overhøring.

Godkendt kursus - En skriftlig udtalelse fra kursusleder, at kursisten har opfyldt kursets mål.

De **kirurgiske færdigheder** evalueres på baggrund af forskellige kompetenceniveauer i kittellommebogen

- *Kompetenceniveau A.* Har set, hørt eller læst om: Normalt vil det indebære, at man har overværet proceduren.
- *Kompetenceniveau B.* Kan udføre proceduren under nøje supervision (ved operative indgreb vil vejleder typisk være på stuen, evt. i vask).
- *Kompetenceniveau C.* Kan udføre proceduren under nogen supervision. (Ved operative indgreb vil vejleder typisk være orienteret med henblik på evt. assistance).
- *Kompetenceniveau D.* Kan udføre proceduren uden supervision. Operative procedurer kan typisk udføres i vagten med vejleder på tilkald fra hjemmet.
- *Kompetenceniveau E.* Kan supervisere og undervise i proceduren, (typisk skal kursisten have superviseret yngre kolleger 5 eller flere gange i proceduren).

4.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen.